

Előfizetési ár:

Egy évre — — 4 forint.
Fél évre — — 2 forint.
3 óra — — 1 forint.
1 óra — — 40 krajc.

Szerkesztőség

és kiadóhivatal a „Csongrád” könyvnyomdájában, (Grünwald Ferenc-féle ház) hova a kéziratok és előfizetési pénzek is küldendők.

CSONGRÁD

TÁRSADALMI ÉS KÖZMŰVELŐDÉSI HETILAP.

Hirdetési díjak:

Egy hasábos sor egyszeri beiktatása 10 kr., két hasábos 20 kr., három hasábos 30 kr. Legalább háromszori közlésnél a fele díj számítatik. Bélyegdíj külön 30 kr.

Nyilttérben

minden egyes sor 20 kr. Bélyegdíj külön 30 kr. Kéziratok visszaszolgáltatására nem vállalkozik a szerkesztőség.

MEGJELEN MINDEN VASÁRNAP.

Felelős szerkesztő:

DR. CSONGRÁDI GÁBOR.

EGYES SZÁM ÁRA 10 KRAJCZÁR

Tisztujítás után.

Megtörtént hát ez is! Lezajlott a tisztujítás. Csongrád város közönsége alkotmányos jogainak a legszebbikét érvényre emelte. S dicséretére legyen mondva e város közönségének e joga gyakorlásánál akkép cselekedett, amint azt egy a politikai alkotmányos jogok gyakorlására érett polgárságnak tennie kellett, amint az a józanságáról higgadt s alkotmányos érzületéről előnyösen ismert néptől elvárható volt.

Megmutatta Csongrád város közönsége e választás alkalmával, hogy kellő birtokában van mindazon feltételeknek, melyek szükségesek ahhoz, hogy egy nagy fontossággal bíró politikai actus úgy fogantassék, amint azt egy nagy közönség egyetemes érdeke kívánja.

Fényes tanubizonyosságát adta e közönség ama nemes jellemvonásoknak, amelyek őt oly díszesen ékesítik:

Beigazolta, hogy lelkes barátja az igazságnak; készséges elismerője s becsülője az érdemnek; a becsületnek feltétlen tisztelője s bölcs méltányolója a munkásságnak.

S mindenekfelett pedig kétségbevonhatlan jelét szolgáltatva azon a magyar józanságot oly hiven jellemző szép tulajdonságnak, hogy amikor kell, amikor szükségét látja, önállóan s függetlenül is tud kifejezést adni a maga meggyőződésének, érvényt szerezni a maga akaratának s nem tartja magára nézve irányadóul s kötelezőül azt a nézetet, mit az önös érdekek által befolyásolt, elfogult vezetők minden áron a fondorkodások s ámitgatások ügyes játékaiban rá kényszeríteni törekednek.

Volt alkalmunk a jelen választás során meggyőződni, hogy közönségünk nagy része teljeseleg maradt azon befolyásoktól, mik a választást jóval megelőzőleg irányították ellene. Meggyőződünk, hogy a választás előkészítésén éjjel-nappal lázas tevékenységgel dolgozó „községi párt” munkálatai sikerhez nem vezettek, vérmes reményei nem teljesültek, az elérni hitt, kiűzött célok elmaradtak.

Mert csak a vak nem látja, hogy e tisztujítás alatt felmerült érdekes mozzanatok mindegyike egy-egy fokkal magasabbban emelte fel a „községi párt” testét elfedő fátylat, szemlélni engedvén az azon elterjedt számtalan sebet, mik az egész konstruktív szétzúléssal fenyegetik.

Nem akarjuk mindama mozzanatokot elosorolni, mik a „községi párt” megvedlett tekintélyének bizonyosságait képezik s csak egy pár jelenségre mutatunk rá, melyekből bizony-bizony szerfölött hátrányos következtetés vonható le arra a pártra, mely oly fennen szokta hirdetni az ő egyseges szilárd voltát s a pártvezér személye irányábani feltétlen ragaszkodást s bizalmat.

S míg e jelenségek a „községi párt” hanyatlásának kétségbevonhatlan jeleit tárják fel, addig népünk józan fellegásáról,

önálló gondolkodás módjáról s cselekvési képességéről világos bizonyosságot szolgáltatnak.

Legecceletansabb példa erre a Pirooska István bíró esete.

Dacára annak, hogy a „községi párt” vezére Pirooska István ellen a választást megelőző időkből alattomos uton harcot folytatott s csak színleg mutatta magát a Pirooska István hívének, dacára annak, hogy ellene ezuttal is a „községi párt” legerősebb oszlopait jelöltette — Pirooska István mégis oly módon győzött, hogy mellette a másik 2 jelölt számba sem jöhetett. Midőn Pirooska István a megválasztást visszautasította a másik 2 jelöltre még szavazni sem akartak. Ez egy példa. Szóke Illés a „községi párt” egyik coripheusa Bába Szabó Rókus ellenében elenyésző kisebbségben maradt, dacára annak, hogy első helyen lett candidálva. Ha Bába Szabó Rókus megválasztásáról le nem mond, Szóke Illés ma csak szivfájdalommal gondolna vissza a tanácsbeliségre. Ez második példa. Ehhez hasonló a 3-ik eset. Blázsik Tamás, ki a 3-ik tanácsbeli állásra első helyen jelöltet, nevéseges kisebbséggel bukott meg Bárdos Imre ellenében s ha ez utóbbi a választás során megválasztását vissza nem utasítja, Blázsik uram szinte csak kesergő szemekkel pislant vissza arra a szép hivatalra; mert bizony a IV. tanácsbeli álláson (melyen szinte első helyen volt jelölve) sem állhatott meg.

A sok példa közül — terünk szük volta miatt — még csak egyre mutatunk; a rendőrbiztosi állásnál felmerült érdekes jelenségre: Turcsányi Lajos megválasztása ellen a „községi párt” intézői módfelett küzdöttek Kádár Henrik mellett, pedig egész propogandát csináltak.

Dacára ennek s dacára annak, hogy a „községi párt” nagy férfai mind Kádár szavaztak — a harcz győzelme Turcsányi javára dőlt el.

Igy vagyunk ma a „községi párt”-tal. Fogy, züllik, haldoklik!

S mi azon véleményben vagyunk, hogy mennél inkább halad a „községi párt” végromlása felé, annál egészségesebbek lesznek a mi viszonyaink.

E szempontból tehát melegen kívánjuk, hogy az mielőbb fejezze be áldatlan működését, élete pályáját. Vessen aki sajnálja.

Tisztujító közgyűlés.

A f. é. június hó 20-án végbement általános tisztujító közgyűlés lefolyásáról szóló tudósításunkat a következőkben közöljük:

A közgyűlést pontban 9 órakor Dr. Ciacricis jár. főszolgabíró mint a tisztujító szék elnöke nyitotta meg.

Első sorban is a szavazat szedő küldöttségbe választottak: főt. Hegyi Antal, Éder János és ifj. Tari László. Azután az

I-ső bírói állás betöltése iránt tétetett meg az intézkedés.

Az I-ső bírói állásra a főszolgabíró törvény által adott jogánál fogva kijelölte: Id. Pirooska Istvánt, Lantos Antalt és Kovács Jánost s felhívta a választó közönséget választási jogának gyakorlására. Miután a nagy többség id. Pirooska István nevét hangoztatta elnöklő főszolgabíró id. Pirooska Istvánt Csongrád nagy község bírójává megválasztottnak jelentette ki.

Ezután következett: a II. bírói állás. Erre az állásra a képviselő-testület kijelölte: Lantos Antalt és Szepesi Józsefet. Lantos Antal közfelkiáltással II. bíróvá választott.

Következtek a fizetéses tanácsbeli állások.

I. tanácsbeli állásra a képviselő testület jelölte: Szóke Illést, Kaszaniczky Ferenczet és Bába Szabó Rókuszt;

a II. tanácsbeli állásra: Kaszaniczky Ferenczet, Turi András Lászlót és Cseh Lászlót;

a III. tanácsbeli állásra: Blázsik Tamást, Bárdos Imrét és Kádár Sebes Józsefet;

a IV. tanácsbeli állásra: Blázsik Tamást, Lovas Andrást, Szabó Imrét és Gyömbi Pált.

A fizetés nélküli tanácsbeli állásokra jelöltetek és pedig:

I. tanácsbeli állásra: Sarusi Mátyás, Szabados Mihály és Bernát Sándor;

a II. tanácsbeli állásra: Szepesi József, Blázsik Pál és Óvári Gáspár;

a III. tanácsbeli állásra: Gutpintér József, Kriegler Lajos és Nagypál Illés;

a IV. tanácsbeli állásra: Tari Mihály, Lévai József, Nagypál Illés;

az V. tanácsbeli állásra: Csányi István, Presir Makai István és Zsándár Tóth István;

a VI. tanácsbeli állásra: Bárdos Imre, (mert időközben a megválasztott III. tanácsbeli állásról lemondott) Turi László és Kuruczleky János;

a VII. tanácsbeli állásra: Gyánti Pál, Buzder Lantos Imre és Bánfi Sándor Antal; és

a VIII. tanácsbeli állásra: Sági György, Leccsapi Varga Rókus és Bába Szabó Rókus.

Megválasztottak pedig a választó közönség által tanácsbeliekké (fizetéses):

I-nek Bába Szabó Rókus közfelkiáltással, miután azonban ez agkorára s család viszonyára való hivatkozással a bizalmat megköszönve megválasztását el nem fogadta, helyébe az eddig is működött Szóke Illés választott meg.

II-nak a többség Kaszaniczky Ferencz nevét hangoztatván, ez megválasztottnak jelentetett ki.

III-nak Bárdos Imrét kívánta a nagy többség, miután azonban Bárdos Imre a bizalmat megköszönve megválasztását nem fogadta el, helyette az eddig is működött Blázsik Tamás választott meg.

IV-nek Szabó Imre egyhangulag lett megválasztva.

Fizetés nélküli tanácsbeliekké megválasztottak:

I-nek Sarusi Mátyás közfelkiáltással.
II-nak Szepesi József többséggel.
III-nak Nagypál Illés közfelkiáltással.
IV-nek Tari Mihály közfelkiáltással.
V-nek Zsandár Tóth István közfelkiáltással.

VI-nak Bárdos Imre közfelkiáltással.
VII-nak Buzder Lantos Imre és
VIII-nak egyhangú lelkesedéssel Bába Szabó Rókus.

Következett a péntárosi állás. Ezen állásra beadták folyamodásukat: Ifj. Farsang István, Miskolczy Ferencz, Moletz Nándor és Szóke Gáspár. — A képviselő-testület azonban Miskolczy Ferenczet nem jelölte s így a 3 jelölt bocsátatott választásra. Miután pedig nyugodt lelkiismerettel nem volt kivethető egyik jelölt javára sem a többség a főszozolgabíró a szavazást elrendelte. Ennek eredménye volt azután, hogy ifj. Farsang István kapott 212 szavazatot. Szóke Gáspár 91, Moletz Nándor pedig egyet; minélfogva ifj. Farsang István 121 szótöbbséggel pénztárossá megválasztottnak jelentetett ki.

Az adószedői állásra Szóke Gáspár és Moletz Nándor jelöltetvén, közfelkiáltással Szóke Gáspár lett megválasztva.

Közgyámul Lipovszky Andor eddigi közgyám egyedül lévén ajánlva közfelkiáltással megválasztatott.

Ezek után következtek a képviselő-testület által betöltendő állások:

1-ső volt a II. jegyzői állás, melyre 2 pályázat érkezett be: Sohlya Gyula eddigi h. jegyzőtől és Senkey Gyula Pestmegyében működő jegyzőtől. Mindkét folyamodó jelöltetvén, a képviselő-testület Sohlya Gyulát közfelkiáltással jegyzővé választotta.

Azután a 2 segédjegyzői állás töltetett be. Erre Tóth József, ifj. Piroška István és Keviczky Sándor pályáztak.

Megválasztottak pedig az 1-ső segédjegyzői állásra az eddig is ott működő helyettes Tóth József; a II-ikra pedig ifj. Piroška István.

A „CSONGRÁD“ TÁRCZÁJA.

A velencei oroszlán.

Folytatás. (9)

Dicsőségének tetőpontján oly könnyelmű volt Velence, mint a fejedelmi udvaroknál dédelgetett kegyencsők, kik a mámorokban lábaik elé borult heregei imádóknak még neveit is elfeledék. A gyönyörködés és rémuralom kettős kormányzáscéljával kezében, gyorsan feledé e különös város felülső és elbukó hőseit; e csodás nép, mely egyenlő érdekeltséggel a bálak vigalmaiba, hol a titkon feljelentett összeesküvők felett hangzott el a legborzasztóbb ítélet; ezen a maga nemében pártatlan nép egy farsangi álarcos nemet bohóságai között már tegnapi bálványainak neveit is feledni volt képes.

A Pepe grófok egykoron deszei valának Velencének. Három nemzedéken át visszhangzott vitézségüknek, nagyságuknak híre a palotákban és lagunákban, hol fényük bámulatot s irigységet keltett. S íme egy napon, az átoknak, a gyásznak napja vala ez: elmúlt a hír, lettít a dicsőség!

Egy játék között eltorbózott éj leendő volt, hogy e fejedelmi pompát, a világra szóló gazdságot elnyelje, semmivé tegye! — A nép elmúlt egy pillanattal, a nemesség felriadt fájdalomában s Velence megrándult; de gyorsan ismét magához tért. A farsangnak ugy, mint az utolsó saikás, megemlékezték a farsang küzeletéről, felszárították a könnyeket, melyeket az utolsó Pepe bukása idézett vala elő s az orok kendőzéséhez, a bobóc ülőgyűk válgatásához fogtak.

Itt volt a hushagyó s Velencének vigadai kel-

Az ujonnan szervezett ellenőri állásra Moletz Nándor Kraxner Dezső és Blászik Tamás pályáztak; ez utóbbi kérvényét visszavonván Moletz Nándor és Kraxner Dezső fölött a szavazás elrendeltetett, minek eredménykép Moletz Nándor 38, Kraxner Dezső pedig 6 szavazatot kapván Moletz Nándor ellenőrné megválasztatott.

A számtisztis s mérnöki hitelesítői állásra ifj. Kucsera Ferenc egyhangulag megválasztatott.

Ezután következett a szintén ujonnan szervezett rendőrbiztosi állás betöltése. Ezen állásra Sütő Mihály, Turcsányi Lajos, Kádár Henrik ifj., Szarka Mátyás s ifj. Lantos Antal pályáztak. Holtzer Adolf közgyűlési tag azon indítványa — hogy a szavazatok szétforgácsolásának elejét veendő csak 3-an s pedig Turcsányi Lajos, Kádár Henrik ifj. és Lantos Antal ifj. jelöltessenek, — melöltetvén a főszozolgabíró méltányos s igazságos indítványa fogadtatott el, mely szerint az összes pályázók jelöltessenek s fölöttük szavazás történjék.

A szavazás eredménye az lett, hogy Turcsányi Lajos kapott 15 szavazatot, Kádár Henrik ifj. 12, Szarka Mátyás 7, Lantos Antal ifj. 2 és Sütő Mihály egyet sem; minélfogva Turcsányi Lajos rendőrbiztosnak megválasztatott.

A levéltári állásra Bozó Mihály, az igatató kiadóvá Szarka Lajos egyhangulag megválasztottak.

Az irnoki állásra 3 pályázat érkezett. Miskolczy Ferencz, Keviczky Sándor és Nyéki Ignáctól, a 2 előbbi egyhangulag választatott meg. Végre a szülésznői állás töltetett be. Erre Muncsek Karolin, Szögedi Szabó Farkasné és Rozenfeld Jakabné voltak a pályázók Szögedi Szabó Farkasné a képviselőtestület egyhangulag választotta meg.

Ezekután Réti Ferenc indítványára a közgyűlés elnököl főszozolgabírónak a választás folyamán tanusított tapintatos s alkotmányos eljárásáért köszönetet nyilvánítván főszozolgabíró viszont a képviselőtestületnek a szives közreműködést megköszön-

lett, — majd a törökök felett nyert győzelmet hirdették Szent-Márk terének ágyúit. Az öröm, a diadal mámorának közepette nem is hallá a boldog nép a kikiáltó harsány szavát, ki a Pepe grófok palotájának elárveroztatását híresztelte vala.

Husz év múltán már senki sem emlékezett a vitéz, a nemes családra, legfőlebb egyik-másik vén halász suttogó társának, midőn az ifju ember sajkája mellettük elhaladt:

— Ime, nézd Pepe gróf fiát!

Most ismét farsang volt. Velence, a tenger e bűszke menyasszonya féltette tekervényes politikájának gondjait, újra a gyönyöröknek élt. Az általános vigalom s örömtelenség közepette gyorsan terjedt a hír, hogy a Pepe grófok utolsója előjött, hogy teljes díszében, biborban, selyemben, ősei fényű kardjával oldalán, arany saikantyúval sarnia, megjelent, s hogy palotája, nagyobb fényvel, mint valaha, romjaiból újból kiemelkedett. — Egy este azután, az egykor moh és repkény fröde ősei fézkek minden ablakában felesíllamlott a gyertyafény, s a város bűszke nemessége sranyozott csolnakokon jelent meg, hogy megtöltse a termeket, hová a vidám zaj és öröm újlag visszatért.

Az új Pepe, ki oly váratlanul lépett elő a feloldás homályából, néhány nap alatt a nemesség bűszkesége, Velence orosz-lánja lett. Ot bámulta, csodálta, utánozta mindenki s bókoltak előtte, mint egykoron ősei előtt. A tömeg bravókkal és tapsokkal fogadta őt, midőn előtte elhaladt, boldog mosollyal ajkán s karjára a legszebb bűgyet vezetve, ki a kőkők es. mélykép i messze túlhaladta szépségével.

Egy hónap mult el így, gyönyör és vigalom között. Pepe véghetetlen boldog volt. Lorezza lá-

vén a tisztujtó közgyűlés d. e. 3¹ 12 órakor bezaratott.

Mezőgazdaságunk és gabna-kereskedelmünk.

I.

Az utóbbi időben általánosak a panaszkok a hazai ipar és kereskedelem fejletlensége, pangása miatt. Ennek okát sokan abban vélik felfedezni, hogy az ipar és kereskedelmi pályától a társadalom középosztálya még mindig annyira idegenedik, hogy csak akkor adja gyermekét e pályákra, ha a középiskolák első osztályairól sem tud már tovább haladni és így sem az ipar, sem pedig a kereskedelem nem nyerhet képzett, alkotó szellemmel bíró, egészséges ifju növendéket és így marad minden a régi tepedésben. Ez azonban csak egy okozat, melynek okát közgazdaságunk viszonyaiban kell keresnünk, mert az emberek általános anyagi jólétének főfeltételét a közgazdaság minden iránybani fejlettsége képezi. A közgazdaság fejletlensége megnehezíti az anyagi existenciát, de sőt veszélyezteti az emberek létérdekeit is, mivel a köztalánosodást előmozdítani, az ipar- és kereskedelemnek tápot adni, erejét növelni a közgazdaság van hivatva. Azért tehát e téren kell tenünk jót, ha használni akarunk és teremteni kell ujjat, ha rosz a régi. Szükséges tehát gondoskodni első sorban arról, hogy a gabonatermeléssel foglalkozó honpolgárok a legközvetlenebb uton juttathassák feleslegeiket a fogyasztók kezeihez.

A gabona árak hanyatlását első sorban is a külföldi kivitel csökkenése idézte elő; ennek oka pedig abban rejlik, hogy a magyar gabona iránt, — mely minőségre nézve felette áll a velünk veszélyes versenyre kelt amerikai és oroszországi gabonának — a nyugat-európai piacokon nagy a bizalmatlanság, amelynek káros következménye az, hogy idegen pénz nagyon gyéren jut hazánkba. — A nagyobb nyugot-európai piacok bizalmatlansága pedig ott leli magyarázatát, hogy a magyar ke-

baznál elfeledte multját, mintha születése óta folytonosan a szerencse és gazdagság ülőben dőzsölt volna. A szűk utca, a barasfűrtű Marietta, a sajka és evező egy pillanatra sem fordult meg elméjében.

Senki sem kérdé őt: a föld, mely sötét zugában töltö gyermekéveit? Mily nehéz muskával kereste menyerét? Mily keserű tapasztalások emésztették ifjuságát? — mindezekhez kinek mi köze volt? — Ő visszatért, jelen van s Velence csodálhatja őt.

Ünnepélyt ünnepély követett a romjaiból kiemelkedett új palotában, hová Európa minden országából egybesereglettek a nemes lovagok, hogy egymással találkozzva, vigadhassozak.

Lorezza rendkívüli szépsége számos vetélytársat szerzett Pépének, s már e rövid hónap alatt is husz párba volt; de mindekor ő maradt a győztes, ő lett szeretője és végrehajtója a legvakmerőbb kalandoknak, s Velence megtapsolta vitézségét, megtapsolta esztelenségét.

A fizek tanácsa egy hajócsapat vezérségével kisértte meg őt, mely csapat a törökök ellen viselt háborút legközelebb újból megkezdendő vala. Pepe azon kijelentéssel ígerte meg a parancsnokság elfogadását, ha Lorezzát előbb neijévé teheti, Lorezza azonban napról-napra halasztgatá a menyegzést, azt hozvára fel okul, hogy be kell várni bátya visszatérését, ki azért távozott el, hogy az öreg Piombellino gróftól, a család fejétől, számukra az engedélyt kies. közölje.

A gróf elutazása minden gyanút tova űzött Pepe lebeléből; ő is, miként az egész város, Lorezzát az új Pepe dicső mátkáját, az elutazott Piombellino gróf testvérének tartá.

Pompás álom, boldog álom! Kár, hogy öbrelés követte. (Folyt. köv.)